

**Quo vadis, Romale? „S partnermi na ceste k spoločnému cieľu“
Workshop III., Centrum Savore Sigord, 15.-16.2.2023**

Lokalita: Centrum Savore Sigord, Sigord 154, 082 52 Zlatá Baňa
Zastúpenie: Tadeáš Gavala
Zhotoviteľ: Prešovský samosprávny kraj
Facilitátor: Erika Činčerová Prešovský samosprávny kraj, Anna Tehlová Participation Factory s.r.o
Dátum konania: 15.-16.2.2023

Kontext

Úrad Prešovského samosprávneho kraja v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a expertnou spoločnosťou Participation Factory z Českej republiky v Centre Savore Sigord usporiadalo odborné podujatie pre mimovládne organizácie, ktoré aktuálne pôsobia v oblasti inklúzie a rozvoja sociálne vylúčených komunít na území kraja.

Stretnutie nadväzuje na druhý workshop, ktorý sa uskutočnil v októbri 2022, následne na rozhovory, ktoré sa konali počas jesene 2022. Zároveň je súčasťou dlhodobého procesu tvorby platformy a sieťovania aktérov pracujúcich v spomínanej oblasti. Zúčastnilo sa ho 36 zástupcov z mimovládneho sektora, ktorí absolvovali participatívne aktivity a diskusiu s odborným tímom venujúcim sa téme.

Cieľom udalosti bolo predstavenie ďalších krokov spoločného smerovania a budovanie vzájomných vzťahov. Dôležitý odrazový mostík prinieslo aj predstavenie elektronického nástroja Google classroom ako aktívnej platformy pre efektívne nastavenie dlhodobej spolupráce aktérov z územia. Výraznejší posun aj v rámci nadväznosti na ďalšie obdobie prinieslo rozdelenie partnerov do tematických skupín, ktoré týmto workshopom začali pracovať na aktualizácii strategicko - analytického dokumentu Quo vadis, Romale?.

Záver a komplexné informácie z podujatia prezentujeme na nasledujúcich stránkach predkladaného dokumentu.

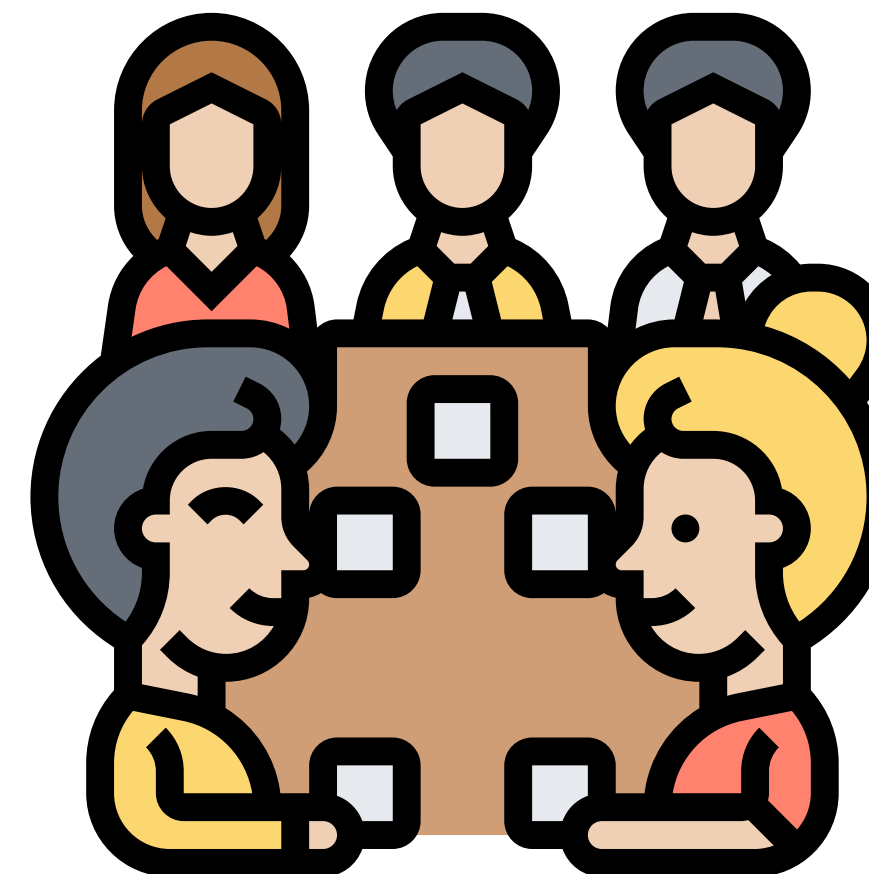
INFORMÁCIE O WORKSHOPE:

15.2.2023

- POČET REGISTROVANÝCH ÚČASTNÍKOV: 31
- POČET ZASTÚPENÝCH ORGANIZÁCIÍ: 18
- POČET PRÍTOMNÝCH ÚČASTNÍKOV: 21
- POČET ÚČASTNÍKOV, KTORÍ V PRIEBEHU PROGRAMU ODIŠLI: 0
- ATMOSFÉRA DOJEM Z ÚČASTNÍKOV: PRIATEĽSKÝ, KONŠTRUKTÍVNY
- PORUŠENÉ PRAVIDLÁ (AK ÁNO, KTORÉ): NIE

16.2.2023

- POČET REGISTROVANÝCH ÚČASTNÍKOV: 41
- POČET ZASTÚPENÝCH ORGANIZÁCIÍ: 30
- POČET PRÍTOMNÝCH ÚČASTNÍKOV: 36
- POČET ÚČASTNÍKOV, KTORÍ V PRIEBEHU PROGRAMU ODIŠLI: 1
- ATMOSFÉRA DOJEM Z ÚČASTNÍKOV: PRIATEĽSKÝ, KONŠTRUKTÍVNY
- PORUŠENÉ PRAVIDLÁ (AK ÁNO, KTORÉ): NIE

Pozvánka

PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
odbor strategického rozvoja
oddelenie regionálneho rozvoja

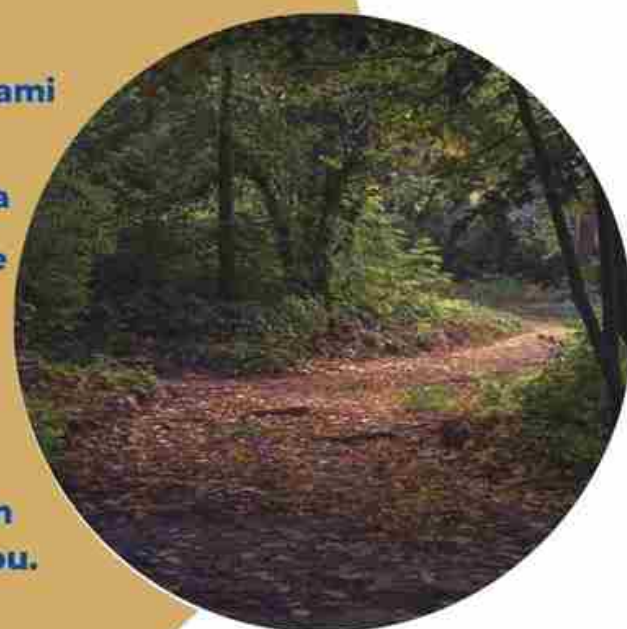
Vás pozývajú na

"Quo vadis, Romale?"

S partnermi na ceste k spoločnému cieľu

workshop III.

- ✓ nové výzvy pred nami
- ✓ platforma ako spoločná cesta
- ✓ duálne vzdelávanie

Svoju účasť prosím
potvrďte registráciou.

15. 2. 2023 od 17:00 hod.
16. 2. 2023 od 08:00 hod.

QUO VADIS
ROMALE

Multifunkčné
pobytové centrum
SAVORE SIGORD
Sigord 154, 082 52 Zlatá Baňa

Program

"QUO VADIS, ROMALE?"

15. - 16.
FEB.
2023

pobytové centrum SAVORE SIGORD

15. FEBRUÁR - STREDA

17:00 HOD.

Registrácia + ubytovanie

18:00 HOD.

Večera + privítanie

19:00 HOD.

Bilancia + participácia aktivita

20:00 HOD.

Spoločenský program

V priebehu večera
na Vás čaká
prekvapenie.

16. FEBRUÁR - ŠTVRTOK

07:30 HOD.

Raňajky / Registrácia

09:00 HOD.

Milan Majerský
predseda PSK

Martina Slivková
Tadeáš Gavala

odbor strategického rozvoja

Miroslav Vaško
odbor školstva

Členovia platformy QVR

09:45 HOD.

Prestávka - Na káve s predsedom

10:30 HOD.

Classroom ako nástroj participácie

11:00 HOD.

Pripomienkovanie strategického dokumentu QVR

Facilitované tematické skupiny

12:30 HOD.

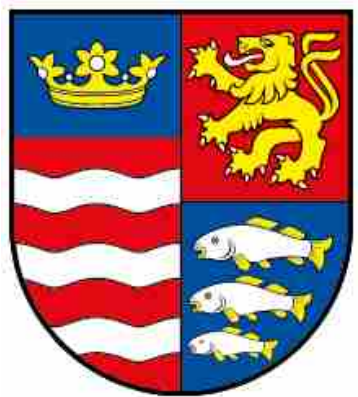
Zhodnotenie a záver workshopu

13:00 HOD.

Obed

S partnermi na ceste k spoločnému cieľu

**PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ**

15.02.2023

17:00 Registrácia + ubytovanie

18:00 Večera + privítanie

19:00 Bilancia + participačná aktivita

20:00 Spoločenský program

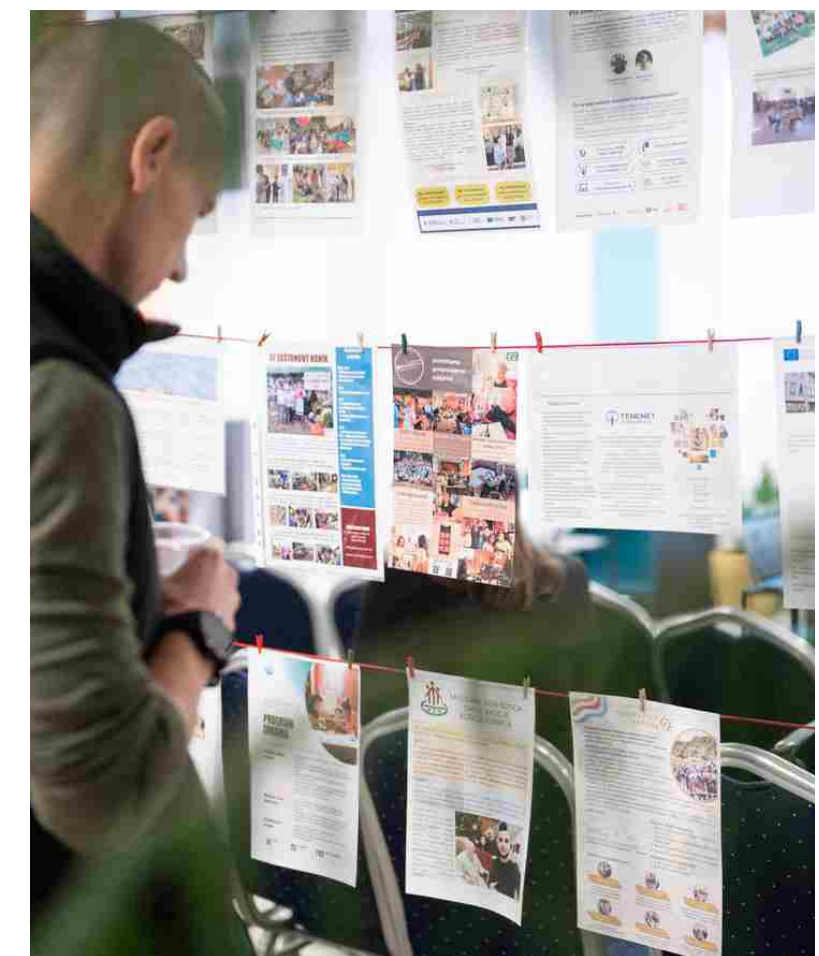
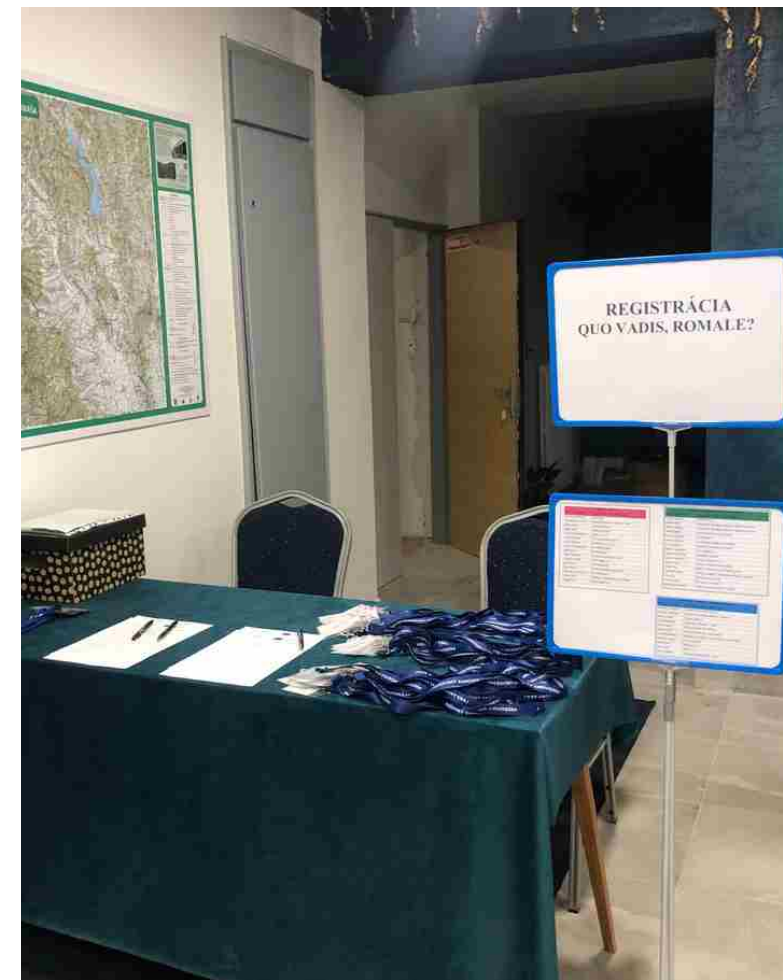
Registrácia a privítanie

Príjemné prostredie Slanských vrchov privítalo prvý deň workshopu partnerov PSK, ktorí sa aktívne podieľajú na vzniku funkčnej platformy aktérov, pôsobiacich v Prešovskom samosprávnom kraji v téme Ľudí z generačnej chudoby.

Úvodom večera sa partneri prezentovali krátkymi vizitkami svojej spoločnosti, ktoré sami vystavili v konferenčnej miestnosti. Vizitky budú následne zverejnené aj v online priestore classroom triedy, ktorú pri príležitosti tohto workshopu spúšťame.

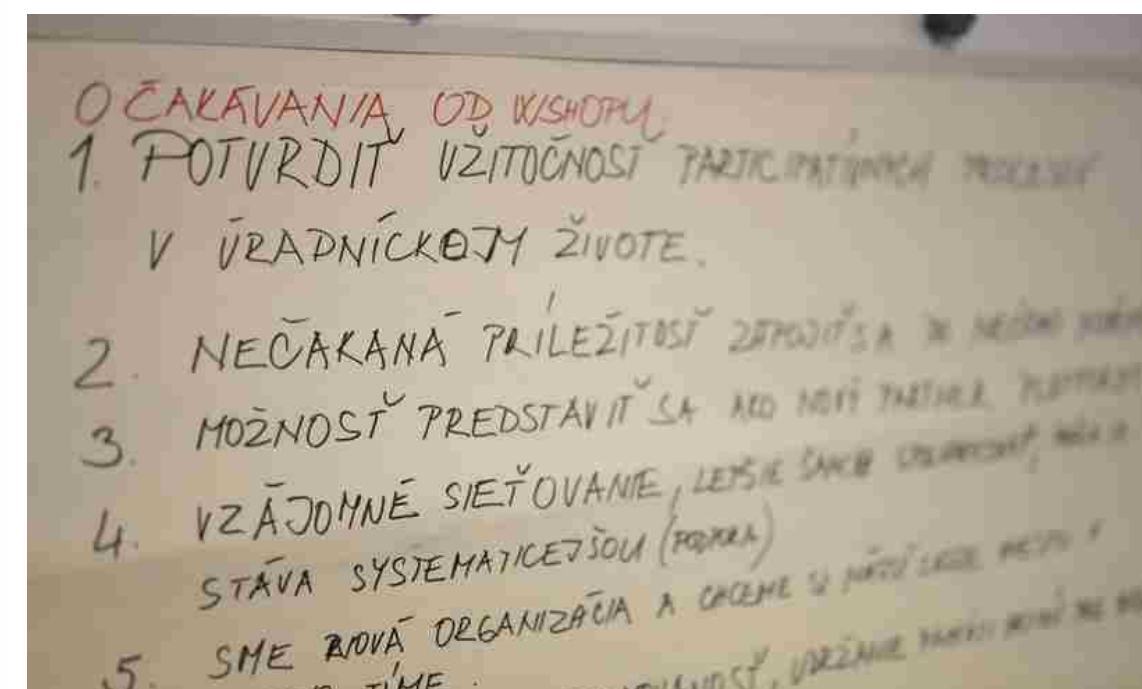
Tím koordinátoriek participácie z PSK pod vedením pána Tadeáša Gavalu, vedúceho oddelenia regionálneho rozvoja odboru strategického rozvoja, pripravil na tento večer sieťovacie aktivity pre lepšie vzájomné spoznanie sa aktérov, zdieľanie aktualít a noviniek z jednotlivých organizácií od posledného stretnutia v októbri 2022. V neformálnom rozhovore sa účastníci zverili so svojimi očakávaniami od spolupráce s VÚC a tiež od tohto už v poradí tretieho workshopu. S pomocou interaktívnej aktivity prezradili viac o sebe, svojom pôsobení v rôznych oblastiach pracovného a súkromného života, svojich víziách a plánoch do budúcnosti.

Pán Gavalu zdôraznil spoločnú úlohu pri aktualizácii analyticko-strategického dokumentu Quo vadis, Romale? a správne nastavenie akčného plánu s ohľadom na kompetencie VÚC. Finančná podpora zatiaľ nemá jasnejší rámec, uvažuje sa o viacerých alternatívach. Aktivita prebiehala s pomocou odborného garanta NP Participácia Participation Factory a koordinátoriek participácie zo ŽSK.

Očakávania od workshopu

1. Potvrdiť užitočnosť participatívnych procesov v úradníckom živote.
2. Nečakaná príležitosť zapojiť sa do niečoho nového.
3. Možnosť predstaviť sa ako nový partner platformy.
4. Vzájomné sieťovanie, lepšie šance spolupracovať, práca sa stáva systematickejšou /podpora/.
5. Sme nová organizácia a chceme si nájsť svoje miesto v tomto tíme.
6. Sieťovanie, informovanosť, udržanie pamäti aktivít pre budúce generácie.
7. Po 18 rokoch fungovania cítim satisfakciu s výsledkami mojej práce a hľadám možnosť koncepcnejšej formy spolupráce.
8. Sieťovanie, komplexnejší pohľad na problematiku MRK, očakávania, šanca naučiť sa niečo, vyjasniť smerovanie v téme.
9. Zosystematizovanie dielčích prác, VÚC ako silný partner to dokáže.
10. Vzájomná podpora, zdieľanie postrehov, názorov, dozrievanie v ľuďoch, s ktorými pracujeme.
11. Prostredie a spoločnosť ľudí, ktorí dokážu svet ľudí MRK presvetľovať a meniť k lepšiemu.
12. Zmena pohľadu a prístupu k sieťovaniu v spoločnosti a pod vplyvom ľudí, ktorí sa angažujú v téme MRK a podporujú ich.
13. Neviem, čo mi to prinesie, mám očakávania a teším sa
14. Spoločné hľadanie spôsobov, ako pomôcť, socializovať Rómov, peniaze nie sú vždy nástroj.
15. Nové pracovné príležitosti pre Rómov, merateľné výstupy - výsledky.
16. Ciele sú Ďaleko, ale sú dosiahnuteľné aj v tejto téme.
17. V téme je všestrannosť, dokážeme urobiť veľa, ale očakávame podporu z VÚC. Pestrosť v rozsahu činností s rovnakým cieľom.
18. Obohacovanie a inšpirácia navzájom.
19. Skúsenosti, kontakty, príklady dobrej praxe. Dobrá spätná väzba na náročnú prácu a prvé úspechy.
20. Systémová spolupráca, jasné ciele, posun v spolupráci a profit z neho.
21. Navnímať rôzne odtiene práce s Rómami, učiť sa od skúsených, možnosť dať vedieť iným o svojej práci.
22. Záujem sa stretávať a možnosť zdieľať spoločne.
23. Lepšie sa spoznať a sceliť, väčší dôraz na presadenie dôležitých tém, podnetov.

Bilancia + participačná aktivita /čo je dobré, čo je nové, pohľad na vec/

V našich pastoračných dielach máme podporu od vlády na pastoračných pracovníkov, čo je dobré aj nové, lebo to máme schválené zase na rok, a znamená to, že naša práca sa stáva systematickejšou.

Tento rok oslavujeme už 19 rokov, nové je práve to, že si robíme odpočet toho, čo sme urobili. Plánujeme stretnutie 228 absolventov, ktorí úspešne ukončili program. Prostredníctvom vzdelávania sme im pomohli dostať sa z chudoby. Dúfame, že sa už pôjde na konkrétne aktivity, kde sa začne spolupracovať, pohľad na vec mám triezvy, ale pozitívny, najmä pri pohľade na deti, ktorým sme zlepšili život.

Nikdy som si nevedel predstaviť, že tak silno môže odkaz evanjelia zasiahnuť Rómov. Bol som uzavretý človek a viera ma vytiahla medzi Rómov a videl som, že viera v Ježiša Krista je silný nástroj. Viera dokáže pomôcť týmto ľuďom, ktorý sú v katastrofických pomeroch. Tie podmienky sú katastrofálne. Som tak trochu smutný a zároveň mám nádej, že dovolíme Rómom aby mohli svoju vieru rozvíjať v zmysle pravdy a dobrého života.

Očakávam, že získam kontakty, veľa sa naučím, stretnem tu ľudí, ktorí majú skúsenosti.

Projekt má teraz posilu, nových ľudí, podarilo sa v ňom vyškoliť cez 2000 učiteľov, záujem neútláča. Sú veľmi vďační, v organizácií hľadáme niečo, čo bude deti motivovať.

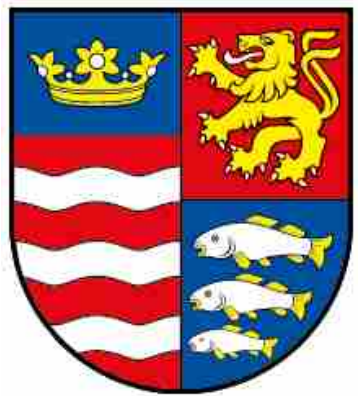
Najdôležitejšie je pre mňa sieťovanie, prepájanie sa, a zároveň sieť, ako zachytávanie, aby to ostalo, neprepadlo niekde. Pre mňa ako historika je desivé, ako nemáme pamäť inštitúcií, pamäť aktivít, lebo nič po nás neostáva zaznamenané.

V našom kolektíve sa dokázalo dosť pod vedením p. Gavalu a komunity praxe, začínam mať pocit, že naša práca je užitočná, a dokázalo sa, že úradník môže byť užitočný aj v praxi. Verím, že to pôjde ďalej a na úrade zlegitimizujeme naše miesto.

Mám očakávania od kraja, považujem ho za silného hráča, ktorý síce nemá kapacitu všetko riešiť, ale má možnosť sieťovať tých, ktorí v teréne poskytujú služby. Len málo ľudí, s ktorými sa stretávam, dokáže dať veciam systém, hlavu a päť. Teším sa, že vucka sa toho chopila.

Som vďačná ak sa môžeme stretnúť takto ako organizácie, a uvedomujem si, že takáto spolupráca je beh na dlhšiu trať a zároveň som rada, že môžem byť pri tom.

16.02.2023

- 07:30 Registrácia + raňajky**
- 09:00 Úvodný panel /hostia a partneri/**
- 09:45 Prestávka/Coffee break**
- 10:30 Classroom ako nástroj participácie**
- 11:00 Pripomienkovanie strategického dokumentu
QVR, facilitované témaické skupiny**
- 12:30 Zhodnotenie a záver workshopu**
- 13:00 Obed**

Úvodný panel

Druhého dňa workshopu sa zúčastnilo 36 partnerov z tridsiatich organizácií, pôsobiach v PSK, niektoré z nich presahujúce aj do celej SR. Prítomným sa prihovril predseda PSK, p. Milan Majerský, ktorý si dobre uvedomuje benefity zapájania a spolupráce s MVO v téme Ľudí z generačnej chudoby, pretože práve MVO sú nositeľmi cenných skúseností a odbornosti. Ocenil ich úsilie o iniciovanie a prehĺbovanie hodnotovej zmeny zvnútra v rámci dotknutých komunít, ktorá ovplyvní kultúru života v ich prostredí. Zdôraznil, že nielen Rómovia potrebujú pomoc kraja, ale aj kraj potrebuje pomoc Rómov, a to napr. v oblasti ľudských zdrojov.

Nato nadviazal zástupca oddelenia pre duálne vzdelávanie a praktické vyučovanie odboru školstva, p. Miroslav Vaško, ktorý krátko zrekapituloval výhody duálneho vzdelávania ako pre záujemcov, tak i pre poskytovateľov a naznačil budúce smerovanie a plány PSK v danom smere.

Vystúpili aj zástupcovia piatich mimovládnych organizácií, ktorí predstavili prítomným aj hosťom svoje skúsenosti z pôsobenia v téme sociálne vylúčených komunít a tiež očakávania od spolupráce v rámci vznikajúcej platformy partnerov v tejto téme.

Classroom

Ďalším bodom programu bolo predstavenie elektronického nástroja Google classroom.

Koordinátorka participácie Jana Pecuchová v krátkosti oboznámila partnerov v rámci akého účelu bol založený elektronický nástroj classroom:

- Chat medzi partnermi platformy
- Kalendár podujatí
- Online stretnutia pracovných skupín
- Zdieľanie spoločných dát - spoločný disk
- Vizitky partnerov

....čo je potrebné pre pripojenie sa do classroomu:

- Gmail účet
- Kód triedy

Na záver boli partneri platformy prevedení presným foto návodom pripojenia sa do classroomu.

Pripomienkovanie strategického dokumentu QVR, facilitované tématické skupiny

V ďalšej časti workshopu sa partneri identifikovali do troch tématických pracovných skupín v nasledujúcich oblastiach:

- Vzdelávanie
- Sociálna zmena
Kultúra a umenie
- Zamestnanosť
Bývanie
Zdravie

Cieľom práce vzniknutých skupín bolo zmapovať okruhy aktivít, ktorým sa v rámci svojej činnosti venujú, a v ktorej sú úspešní.

V druhej časti identifikovali okruhy aktivít, v ktorých nedosahujú očakávané výsledky a pokúsili sa určiť príčiny problémov, prípadne potreby, ktoré s tým súvisia.

Tento monitoring by mal následne slúžiť ako podklad na rozpracovanie pre avizované budúce stretnutia pracovných skupín. Tie budú smerovať k vytvoreniu systémových opatrení, ktoré treba zavádzať pri napĺňaní stratégií práce so sociálne vylúčenými komunitami s ohľadom na prioritné oblasti a k vytvoreniu Akčného plánu strategicko-analytického dokumentu Quo vadis, Romale?.

Samozrejme v rámci činnosti pracovných skupín vzniká priestor na obohatenie navrhnutých aktivít o inovatívne nápady, možnosť prizvať k spolupráci ďalších odborníkov-expertov v identifikovaných oblastiach, prípadne premyslieť iné možnosti multiinštitucionálnej spolupráce.

Všetky postrehy boli vítané, nápady neboli posudzované a všetky boli zaznamenané na flipchartové panely.

Práca v skupinách prebiehala počas 90 minút, účastníci sa zoznámili s pravidlami spolupráce počas práce a pracovali pod vedením facilitátorov.

V závere boli účastníci požiadaní o určenie lídra pracovnej skupiny a formátu pracovných stretnutí (online, prezenčne), pričom koordinátorky participácie ponúkli súčinnosť pri organizácii a facilitovaní týchto stretnutí.

Nástroj virtuálnej triedy classroom, ktorý bol predstavený v predchádzajúcom vstupe, je vhodným aj pre následnú komunikáciu v rámci celej platformy a prípadné online mítingy skupín.

Tematická skupina - Sociálna zmena, kultúra a umenie

Komunitné aktivity/volný čas/dlhodobé

- individuálne : doučovanie, mentoring, krúžky pre deti
- práca s dieťaťom a jeho blízkou rodinou, lepšie výsledky
- vytváranie mostov cez vzťahovú osobu
- edukatívne materiály pre verejnosť + konferencie o problematike, upozorňovanie na problém Rómov domovákov
- nízkoprahové programy - nadviazanie kontaktu, základný priestor bezpečia pre bytie a postupné individ. smerovanie podľa potrieb
- práca s adresátmi a súčasne s rodinou adresáta, aktívne vyhľadávanie rodín s potrebou poradenstva - ľudia vo/po výkone trestu
- neformálne vzdelávanie
- práca priamo v rodine, v domácnosti, rozvoj zručností
- práca s rómskymi ženami, podpora rozvoja osobnosti a vlastnej identity rôznymi spôsobmi – priestor na stretávanie, čitateľská gramotnosť, vzájomné obohacovanie
- komunitná práca - aktivity
- vytváranie aktívnych, zaujímavých skautských programov, táborov, vyhľadávanie poradcov-dobrovoľníkov, podpora pozitívnych vlastností, zručností u detí a mládeže, zmena kultúry správania ľudí z komunit
- v skautingu sme úspešní v škole, znížili sme záškoláctvo
- veľmi dobre nám fungujú družinovky-práca s deťmi
- spolupráca s organizáciami na komunitnej úrovni /Lomnička/
- školenia pre dievčatá vo vnútri organizácie a mimo nej

Práca s komunitou

- Vykonávanie opatrení SPOD a SK

Čo funguje?

Kľúčové sú vzťahy...

Spoločenstvá, pastorácia

- budovanie nových malých a rodinných kresťanských spoločenstiev - búrajú sa predsudky a rozvíjajú schopnosti integrovať sa
- vyhľadávanie lídrov-manželských párov
- spoločné podujatia s majoritou-spoločné konferencie
- pastoráciou sa budujú schopnosti pre výchovu detí, správcovstvo
- čítaním bibliie-narastá u nových záujem o vzdelávanie
- piesňou a slovom-hlásanie posolstva nádeje evanjelia
- Šanca na zborenie predsudkov vzájomným spoznávaním sa , komunikovaním svojich rozdielov aj s inými kresť. spoločenstvami cestou spoločných podujatí – kultúrnych podujatí

Poradenstvo

- sociálne poradenstvo
- kariérne poradenstvo - mládež a dospelí
- finančné poradenstvo + oddlžovanie
- poradenstvo pre ľudí v/po výkone trestu
- pracovné poradenstvo - príprava na trh práce
- integrálny rozvoj/pomoc=rozvíjanie osobnosti zmena/zlepšenie vonkajších podmienok
- všelijaké hry a kurzy, ktoré sami radcovia a poradcovia sformulujú do celodenného režimu skautov

Podpora k zamestnateľnosti + dobrovoľníctvo

- rómsky pomocní policajti - nábory záujemcov a formácia kandidátov, zviditeľňovanie dobrých výsledkov, spolupráca s MV
- aktívna osвета cestou starostov a obcí
- Vyhľadávanie aktívnych zamestnávateľov rómskych zamestnancov, „cigánsky podnik“ kvalitní zamestnanci
- MOPS - prevencia proti kriminalite, zvyšovanie pocitu bezpečia a zmena správania obyvateľov v lokalite pôsobnosti
- kaviareň café Relevant-prepájanie
- rozvoj dobrovoľníctva

Bývanie

- sociálna zmena skrze integrované bývanie ako cesta k trvalému bývaniu
- podpora udržateľného bývania pre " domovákov", návyky

Veda

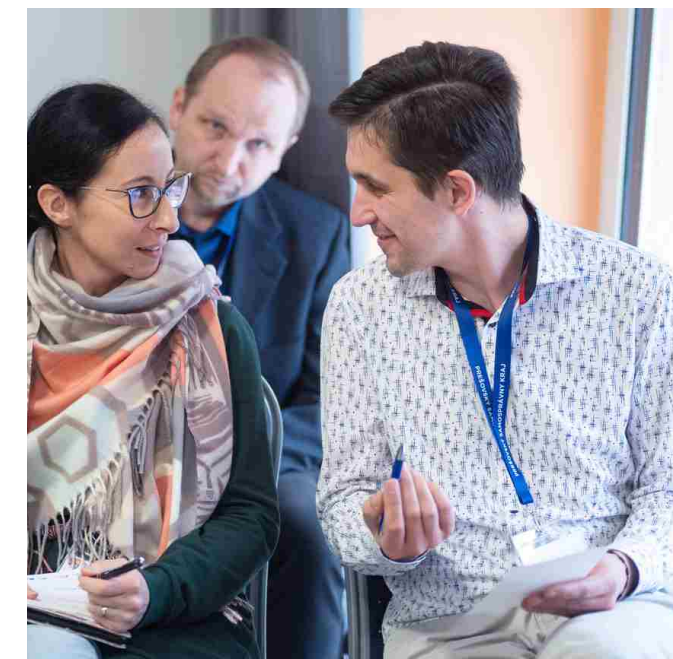
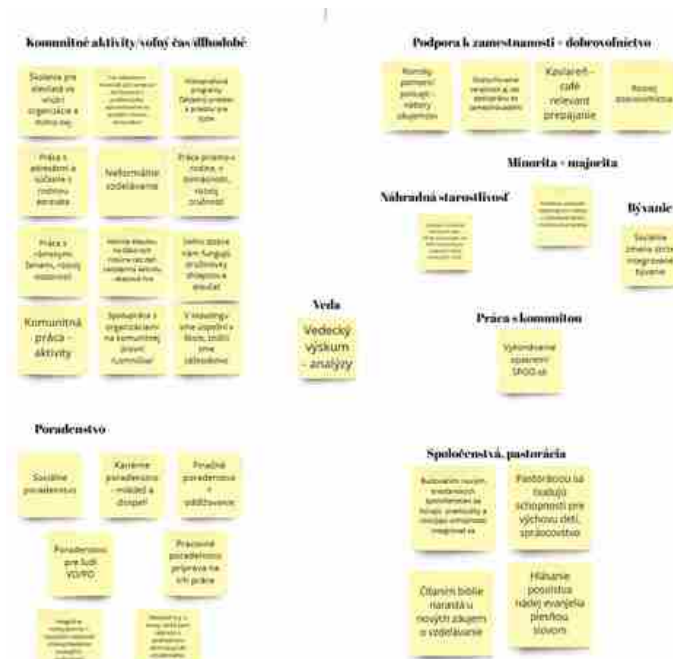
- vedecký výskum - analýzy

Minorita + majorita

- pozitívne vnímanie nerómskych rodičov s rómskymi deťmi rómskou komunitou, obojstranná zmena u majority i minority

Náhradná starostlivosť

- podpora a sprevádzanie náhradných rodičov v procese osvojenia
- Scitlivovanie, motivácia prijímať rómske dieťa, práca s náhradnou rodinou
- terénna podpora v rodine individuálne, rozvoj rodičovských zručností
- zvyšujúci sa počet rómskych detí, ktoré boli prijaté do NRS rómskymi rodinami /silná komunita v Prešove/

Tématická skupina - Sociálna zmena, kultúra a umenie

Čo nefunguje?

Spoločenstvá, pastorácia

- prepájanie s majoritou
- medzidenominačná neznášanlivosť

Spolupráca s obcami

- nedarí sa nám ďalej rozširovať skauting v iných obciach
- spolupráca s miestnou samosprávou, obecné úrady, starostovia

Nezáujem/slabá motivácia/organizácia k zamestnávaniu

- poradenstvo v oblasti podporovaného zamestnávania
- práca s mužmi
- kaviareň café Relevant - Rómske dievčatá v café
- koordinátor aktivačných prác
- práca s rómskou mládežou
- málo záujemcov /maturantov/ hlavne z rómskej komunity
- málo ľudských zdrojov - nesystematickosť
- príliš veľké nároky na úroveň vzdelania terénnych sociálnych pracovníkov a asistentov učiteľov- vylúčenie záujemcov o prácu-prísne kritériá

Legislatívna podpora

- novovznikajúce kresťanské hnutie, ktorých počet rastie, bez možnosti brániť sa hneď, označujú ako sektu

Predsudky

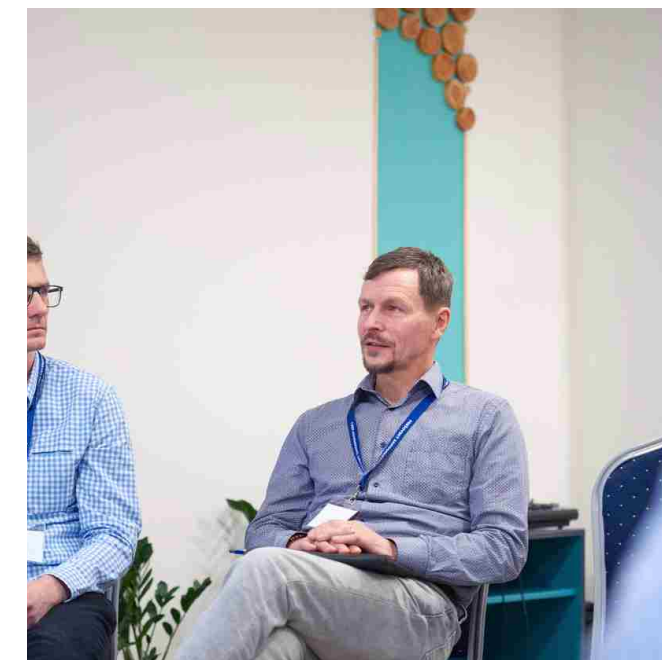
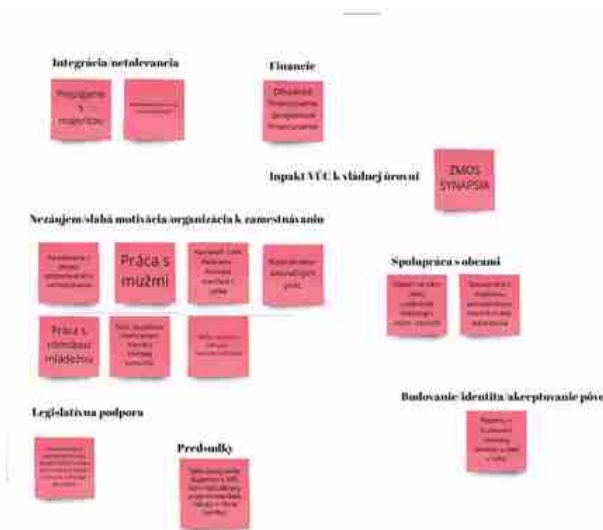
- stále vysoký počet záujemcov o náhr. rod. starostlivosť, ktorí majú zábrany prijať rómske dieťa /dávajú si rôzne barličky/, slabá osвета a informovanosť

Budovanie identity/akceptovanie pôvodu

- rezervy v budovaní rómskej identity u detí v náhradnej rodinnej starostlivosti
- "Domováčky" nie sú prijaté ani bielymi, ani Rómami, premostovanie

Impakt VÚC k vládnej úrovni

- ZMOS-možnosť lepšej spolupráce s VUC
- SYNAPSIA - príklad dobrej praxe

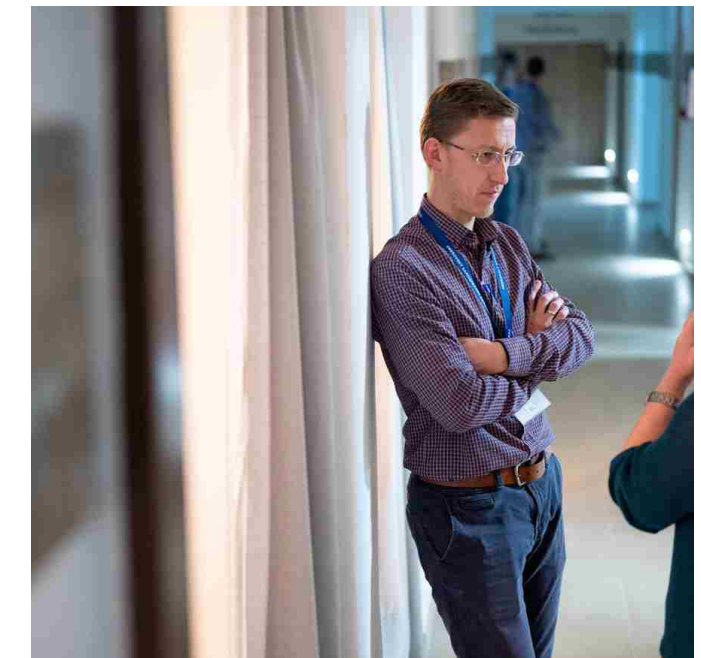
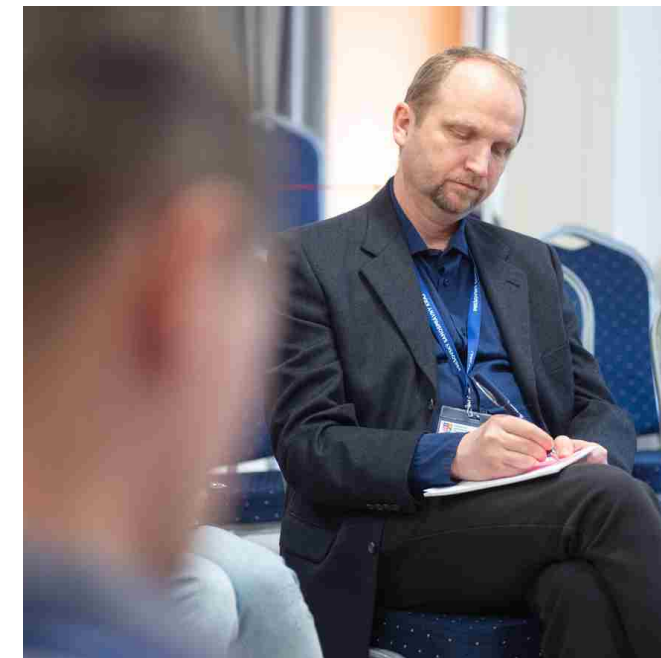
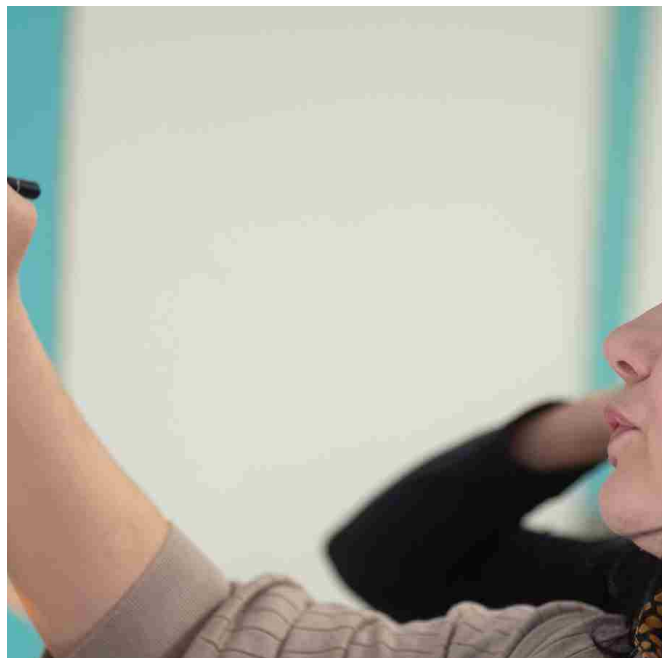
Tématická skupina - Sociálna zmena, kultúra a umenie

Potreby/návrhy

Smerom k VÚC:

- systematizovať podnety, ktoré máme v kompetencii, očakávania impaktu smerom k vládnej úrovni
- systematizovať podnety, ktoré VÚC nemá vo svojej kompetencii, ale dokáže ich vzhľadom na svoju pozíciu ďalej posúvať, podnecovať zmenu
- dopyt po prepájaní s inými odbormi – napr. odbor soc. vecí, predstavitelia na našich stretnutiach chýbajú, vedieť na čom ten, ktorý odbor pracuje
- slabá odbornosť úradníkov pri spolupráci, lepšie vymedzenie kompetencií (znanosť registra sociálnych služieb)
- nastaviť súčinnosť s VÚC, podpora v organizácii práce vznikajúcich pracovných skupín
- vyladiť okruhy pracovných skupín–kategorizácia skupín, ako nastaviť kategórie. Širší výstup=viac tém, užší výstup= konkrétny okruh, väčšia hĺbka, treba na to myslieť pri systematizovaní pracovných skupín na úrovni VÚC, aby sa stretli ľudia s rovnakým okruhom aktivít.
- voľba lídra-líder akého tímu by mal byť zvolený, aké oblasti? upresniť

- na stretnutí chýbajú zástupcovia rómskych lídrov, je ich tu málo, chceme ich počuť
- iniciovať stretnutia s rómskou komunitou v území, i ostatnými zástupcami cieľovej skupiny
- nestačia dobré úmysly, potrebujeme preniesť odbornosť a skúsenosti z terénu do stratégií, aby sme vedeli preniesť spätnú väzbu ku kompetentným orgánom
- príklad dobrej praxe je Synapsia=platforma organizácií na území mesta PO - do komisií boli prizývaní aj zástupcovia laickej odbornej verejnosti, stáli členovia zo Synapsie – prinášali príklady dobrej praxe - aj do našich komisií by mohli byť prizývaní zástupcovia odbornej verejnosti, teda neposlanci z radov platformy QVR
- vnútorné mechanizmy na obciach nefungujú, pokúsiť sa cestou ZMOSU predstaviť príklady dobrej praxe na obciach

Tematická skupina - Vzdelávanie

Čo funguje?

Osveta

- workshopy vzdelávacie
- vzdelávanie pracovníkov + verejnosť o téme generačnej chudoby, interaktívne školenia v malých skupinách, kde účastníci diskutujú vlastné skúsenosti z praxe v teréne

Asistenti, mentori

- Rómski asistenti v MŠ/ZŠ
- asistenti učiteľa
- tútoring, mentoring, doučovanie,
- mentoring pre žiakov 2 stupeň ZŠ + SŠ

Voľnočasové aktivity, rozvoj osobnosti

- hudobné krúžky, nástroje, zbor
- voľnočasové aktivity s cieľom uchovávanía tradícií našich predkov
- kurzy slovenského jazyka pre ľudí z MRK
- aktivizovanie cca 500 mladých ľudí k časovo limitovanému dobrovoľníctvu 3-18 mesiacov
- výzvoový etablovaný individualizovaný škálovateľný program charakterového rastu pre mladých 14-24
- neformálne vzdelávanie a osvetová činnosť, práca s mládežou
- vzdelávacie aktivity, ako si pestovaním zeleniny, ovocia a bylín zabezpečiť obživu, chov domácich zvierat

Dostupnosť vzdelávania

- dostupnosť MHD, strava, vzdelávanie, hlbší kontakt s rodinami, spolupráca
- štipendiá

Inovácie v školských osnovách

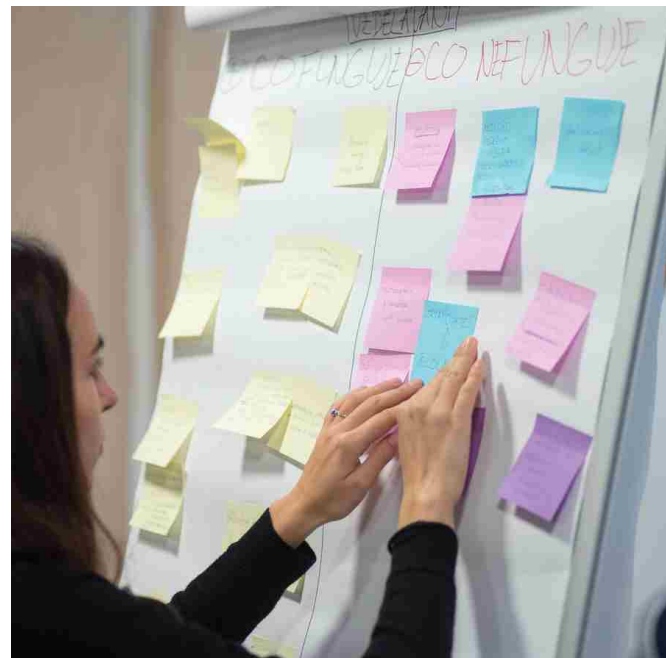
- prispôsobujeme ZŠ materiály, kde využívame viac audiovizuálnych prvkov, gamifikáciu. Funguje to, deti sú viac motivované. Učitelia vedia, čo majú učiť.
- vytvárame materiály pre SŠ, projekt je v pilote, pokrývame rôzne témy - informatiky na rôznych úrovniach /LVL0, LVL1, LVL2/
- výučba rómskeho jazyka a rómskych reálií, cieľ sk.: organizácie, pedagógovia, sociálni pracovníci, rómska komunita a iní.
- metóda FIE na školách - akceleračná metóda rozvoja kog. zručností + stratégie učenia sa, nácvik hľadania riešení, úloh, rozvoj komunikácie, individuálne tempo

Komunita

- školský sociálny pracovník
- prepájanie rôznych komunit, veku..
- stretnutia rovesníckych skupín /stretká/
- buddy program na sieťovanie rovesníckych dvojíc /mládež/, väčšinou majorita a soc. známe prostredia
- sieť učiteľov, ktorí realizujú program DoFE naprieč regiónom 250+
- výchova a vzdelávanie rómskych matiek
- kluby matky s deťmi
- raná starostlivosť o rodiny s deťmi, ktoré z rôznych dôvodov nenavštevujú MŠ
- rané vzdelávanie v domácom prostredí
- neformálne vzdelávanie v rodinách v lokalite Stará Tehelňa Prešov, mentoring, vlastné know how, rodinná výchova pre 0-6 rokov

Poradenstvo

- kariérne poradenstvo

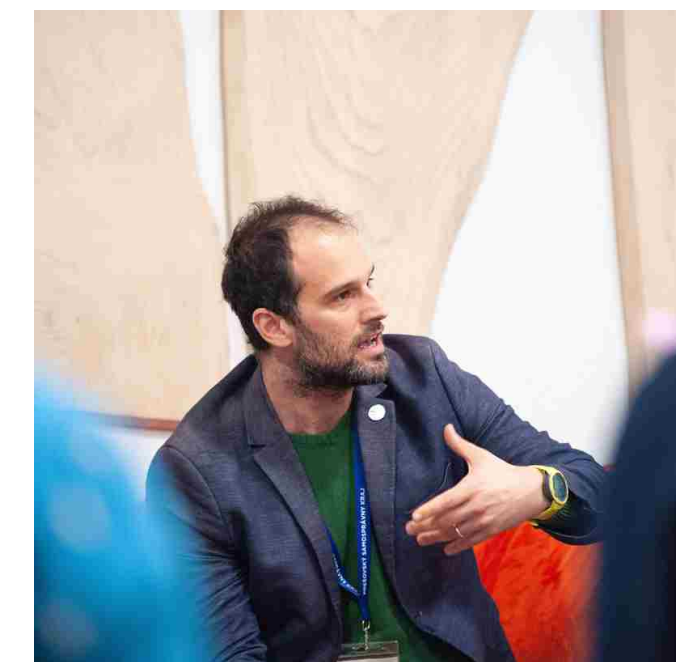

Tematická skupina - Vzdelávanie

Čo nefunguje?

- mentoring, nezáujem detí a ich rodičov, nedostatok mentorov
- vlažný záujem mládeže o advokáciu
- angažovanosť školy v zapojení do kariérneho poradenstva
- /NE/spolupráca s miestnou ZŠ
- včasná diagnostika a intervencia - podpora práce CVI v teréne
- nízky záujem o vzdelávanie zo strany mentorov
- zriaďovateľ a škola
- plnenie PPV v MŠ - prekážky - spolupráca s rodinami, prepojenie s TP, potreba zvyšovania kapacít, personál
- existencia bariér napriek úľavám aj financie, zdravie, ďalšie napredovanie na škole - prípad. ťažké prispôsobenie
- možnosť veľkého množstva ospravedlnených hodín od rodičov
- slabá aktivita rodiča
- nezáujem pokračovať, zlé vzory, absencia motivácie
- nízky záujem o vzdelávanie zo strany mentorov
- nevedomosť o duálnom vzdelávaní a zamestnávateľoch v meste

- nedostatočné priestory na vzdelávacie aktivity v blízkosti komunity
- chýba udržateľná a pravidelná podpora pre pedagógov, ktorí robia navyše veci s mládežou
- včasná diagnostika a intervencia - podpora práce v CVI v teréne
- je to náročné špecificky nastaviť pre jednotlivé školy v dôsledku ich rôznorodosti, nemáme ešte dostatok dát, spätných väzieb na prácu s našimi materiálmi pre SŠ
- druhošancové vzdelávanie, dokončenie 9. ročníka, teraz to spadá pod ZŠ - testovanie bude podľa regiónov v marci
- informovanosť org. ,kt. nie sú školské zariadenia je nízka
- buddy DoFE program je v pilotnej fáze
- problém s technickým zabezpečením ZŠ
- obavy samosprávy s realizovanými aktivitami /projektom/, následne chýba podpora
- chýbajúce financie na adekvátne ohodnotenie asistentiek a ostat. personálu v OZ.
- ZŠ - učitelia by potrebovali systematické vzdelávanie v jednotlivých oblastiach, témach, ktoré pokrýva IŠVP, nemáme na to kapacity
- /NE/záujem byť vzdelaným, snívať o budúcnosti /identifikovanie sa so statusom rodičov
- udržateľnosť aktivít

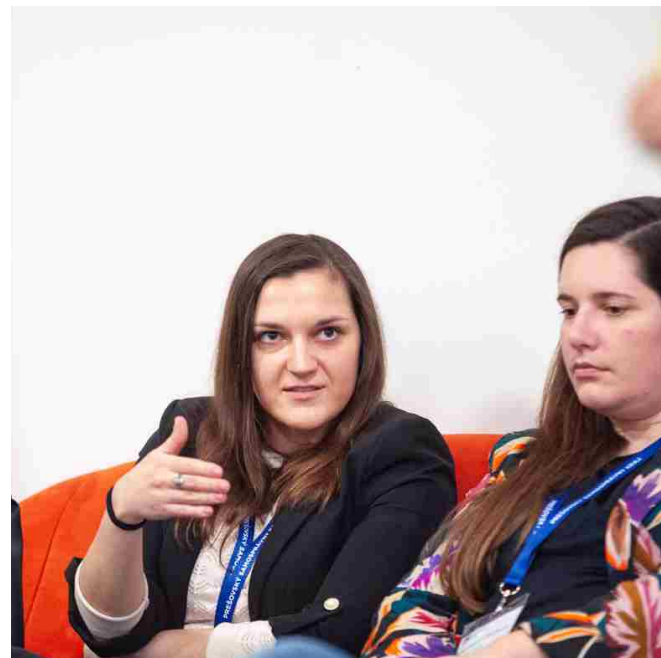

Tematická skupina - Vzdelávanie

Potreby/návrhy

- nevyužitý priestor PSK na aktivity
- nefungujúce súkromné SŠ, je im jedno, že deti nenavštevujú školu
- príplatok za prospešné aktivity, aktivovať mládež
- vzdelávanie rodičov - hlavný problém, kto? cez aktivačné práce?
- funkčné komunitné centrá
- MULTIINST. - potreba lepšej spolupráce KC+SŠ/ZŠ + NGO
- ide o chudobu, nie Rómstvo, inšpirovať sa metodikou zo zahraničia
- dáta, výskum - bariéry, kde to funguje?
- kontrolný systém - dochádzka
- legislatíva - motivujúci systém pre pokračovanie štúdia
- vyžadovať pravidlá, sankcie

- ZŠ spolupráca s obcou a mestom
- kariérni poradcovia, spolupráca so školou
- rozšírenie odborov pre duálne vzdelávanie, informovanosť
- neformálne vzdelávanie učiteľov
- SŠ pod VÚC podporovať dobrovoľníctvo pre NGO
- podpora práce v teréne
- platforma na úrovni samospráv
- komunikačné oddelenie PSK - informovať o akciách
- regulovať ospravedlnenky
- spolupráca, posilnenie kapacít pre neformálne vzdelávania
- podpora, zdieľanie know-how, monitoring fungujúcich prístupov a posila priamo školám

zo zahraničia.	so školou	s obcou a mestom
Rozšírenie odborov pre duálne vzdelávanie informovanosť	Príplatok za prospešné aktivity aktivizovať mládež	Vzdelávanie rodičov - hlavný problém kto? Cez aktivačné práce?
MULTIINST. Potreba lepšej spolupráce KC + SŠ/ZŠ + NGO	Data - výskum - bariéry Kde to funguje?	Vzdelávanie neformálne učiteľov
SŠ pod VÚC podporovať dobrovoľníctvo pre NGO	Kontrolný systém dochádzka	Legislatíva Motivujúci systém pre pokračovanie štúdia
Vyžadovať pravidlá sankcie	Spolupráca Posilnenie kapacít pre neformálne vzdelávania	Podpora práce v teréne

Tematická skupina - Zamestnanosť, bývanie, zdravie

Čo funguje?

Aktívne poskytovanie podpory pre sociálne znevýhodnené skupiny na trhu práce

- práca v chránenej dielni
- príprava na pracovný pomer a zamestnanie
- nácvik pracovných zručností pre nezamestnaných
- poskytovanie pracovných príležitostí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov

Dôraz na kariérne poradenstvo na SŠ

- ochota stredných škôl komunikovať a poskytovať ich žiakom daný typ poradenstva

Pozitívny prístup a podpora zo strany zamestnávateľov, starostov a TSP/KC

- aktívna komunikácia so zamestnávateľmi v regióne
- dôraz na vzdelávanie / spoločné stretnutia so zamestnávateľmi
- ochota starostov a terénnych sociálnych pracovníkov, prípadne komunitných centier pomáhať pri identifikovaní a zvolávaní dlhodobu nezamestnaných ľudí na stretnutia

Participácia

- zapojenie IPC do projektu
- participácia partnerov z územia na spoločných aktivitách

Vzdelávanie a dôraz na službu v sociálnej oblasti

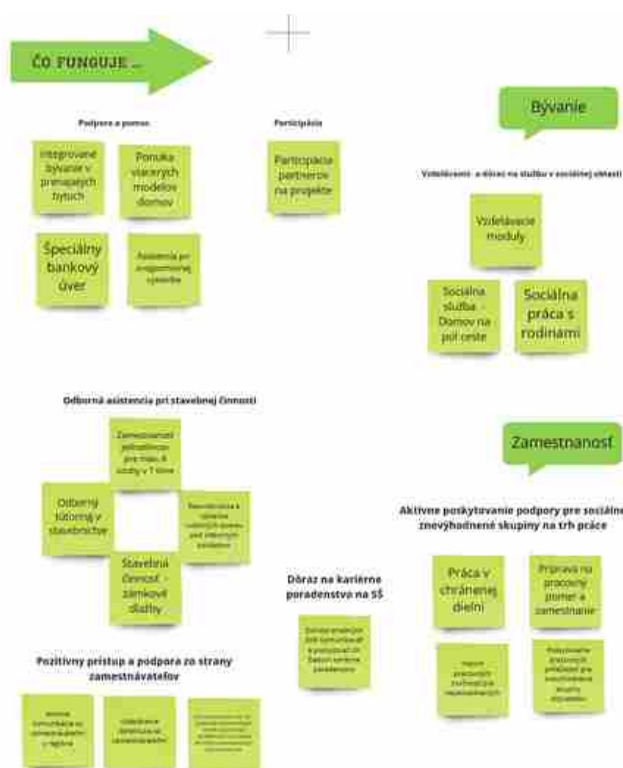
- poskytovanie vzdelávacích modulov
- aktívne je zabezpečovaná sociálna služba - Domov na pol ceste
- sociálna práca s rodinami

Aktívna podpora a pomoc pre oblasť bývania

- zabezpečené integrované bývanie v prenajatých bytoch
- poskytovanie špeciálneho bankového úveru
- asistencia pri svojpomocnej výstavbe
- ponuka viacerých modelov domov

Odborná asistencia pri stavebnej činnosti

- poskytovanie odborného tútoringu v stavebníctve
- kvalitné podmienky v rámci zabezpečenia stavebnej činnosti - zámkové dlažby
- rekonštrukcia a výstavba rodinných domov prebieha pod odborným dohľadom
- zamestnanosť jednotlivcov pre maximálne 4 osoby v jednom tíme

Tematická skupina - Zamestnanosť, bývanie, zdravie

Čo nefunguje?

Zložité časové a infraštruktúrne podmienky

- problematika v rámci budovania infraštruktúry (získavanie zdrojov)
- časový harmonogram prípravy výstavby
- rýchla zmena územných plánov

Obmedzenia v rámci rozšírenia pôsobností MNO

- regionálna obmedzenosť

Slabá finančná udržateľnosť

- kontinuálne nastavenie finančnej podpory sociálne slabších skupín - Podpora samostatného bývania
- riešenie dlhov a exekúcií
- udržanie motivácie rodín

Oslabená miera financovania

- dlhodobá udržateľnosť
- Funkčné agentúry podporovaného vzdelávania
- financovanie pracovných asistentov

Aktívnejšia podpora pri práci s rodinami, súčinnosť spolupráce s MŠ

- absencia skrátených úväzkov
- práca s rodinami
- absencia predškolských zariadení a školských klubov pre deti zamestnaných rodičov

Chýba efektívnejšia podpora a komunikácia so zamestnávateľmi v regióne

- nastaviť komunikačný kanál a dlhodobú spoluprácu s veľkými zamestnávateľmi v regióne

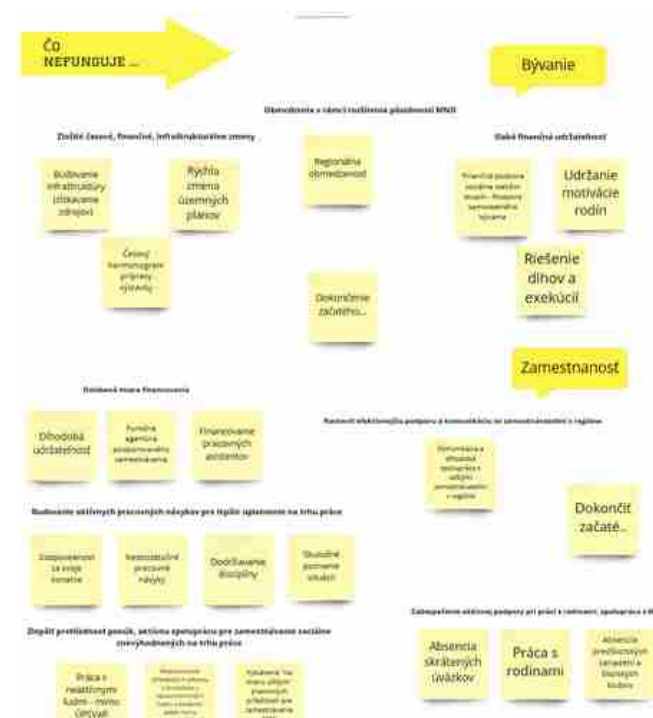
Budovanie aktívnych pracovných návykov pre lepšie uplatnenie na trhu práce

- nedostatočné pracovné návyky
- dodržiavanie disciplíny
- skutočné poznanie situácií
- zodpovednosť za svoje konanie

Deficit v rámci prehľadnosti ponúk z ÚPSVaR, aktívnej spolupráce pre zamestnávanie sociálne znevýhodnených na trhu práce

- práca s neaktívnymi ľuďmi - mimo ÚPSVaR
- nadväzovanie dlhodobých vzťahov a kontaktov s nezamestnanými ľuďmi v evidencii alebo mimo evidencie úradu práce
- vytváranie "na mieru ušitých" pracovných príležitostí pre zamestnávanie MRK

V rámci nastavenie kvalitnejšej a efektívnejšej spolupráce či už s partnermi z územia alebo s ľuďmi, ktorým sa pomáha, dokončiť začaté veci...

Tématická skupina - Zamestnanosť, bývanie, zdravie

Potreby/návrhy

Zamestnanosť

- nastaviť kvalitnejšiu spoluprácu s ÚPSVaR - prizvať kompetentnú osobu (ÚPSVaR) do pracovnej skupiny - následné sprostredkovanie informovanosti smerom k MNO v rámci zverejnenia prebiehajúcich výziev (cez aktuálne ponukové listy)
- následná propagácia možností pre uplatnenie sociálne znevýhodnených skupín na trhu práce
- podpora zamestnanosti rómskych žien, podpora skrátených pracovných úväzkov, zmena kultúrnych vzorcov a tradičného vnímania roly ženy
- pretváranie rodových stereotypov, viacnásobná diskriminácia
- vytváranie pracovných pozícií, ktoré fungujú pre Rómov a Rómky (na základe vzorcov, ktoré pochádzajú práve od nich) – systém, ktorí by si sami mali vytvoriť
- výchova lokálnych lídrov, zmocňovanie
- potreba vytvárania centier pracovnej rehabilitácie, ktoré by mohli byť súčasťou integračných podnikov (príklad dobrej praxe zo Švédska)
- aktívnejšia tvorba vzájomnej spolupráce, podpory a komunikácie zo strany zamestnávateľov, obcí
- koordinácia aktivít v území

Bývanie

- vytvoriť finančný mechanizmus na systematickú podporu sociálnej služby (podpora samostatného bývania) – je to povinnosť samosprávy – cieľom je stabilizovať ľudí/rodiny, ktoré už samostatné bývanie majú a na jeho udržanie potrebujú danú podporu
- zavádzanie First house – dlhové poradenstvo - príklad dobrej praxe zo zahraničia, pozitívne skúsenosti v KSK
- územnosť plánov aktuálne v rokovaní kraja - v príprave Národný program pre vysporiadanie pozemkov - získanie odborného personálu cez geodetov, kartografov, aby sa následne dalo pracovať s regionálnym územným plánom
- vysporiadanosť pozemkov a ich pripravenosť na výstavbu - zrýchlený proces pomoci zo strany kraja, obce (v opačnom prípade smerovanie tam, kde je to možné, nie tam, kde je to viac potrebné)
- adresné programy pomoci zo strany PSK, starostov obcí v rámci zabezpečenia finančných a personálnych kapacít (niektoré obce sú pasívne, vyvstáva potreba urýchlenia proces.programov). Malé obce pritom nemajú dostatočné personálne kapacity na dané činnosti.
- zjednodušenie procesov obstarávania - kooperácia opäť so starostami, príp.s VÚC
- skrátenie jednotlivých legislatívnych procesov pre rozpracované projekty
- pri osobnom bankrote nie je rodina spôsobilá na žiadosť o úver na bývanie
- vyvstáva požiadavka vytvárania pracovných podmienok aj pre zadlžených - neobmedzovať sa na exekučnú amnestiu
- potreba sieťovania, pomoci a spolupráce zo strany partnerov z územia (komunikácia v danej veci aj s obcami, príp. zastrešenie PSK) v rámci rozšírenia pôsobnosti MNO na ďalšie lokality v území
- sociálna ekonomika - využitie možnosti ponuky voucherov, ktoré si samosprávy vedia zakúpiť - napr. na zabezpečenie podpory úhrady platieb pre seniorov

Vyhodnotenie evaluačného dotazníka

Evaluačný dotazník vyhodnotilo 27 účastníkov workshopu.

Prvá otázka - Ohodnoťte tento workshop (stupnica od 1 do 10). Priemerné hodnotenie bolo 8,48.

Druhá otázka - predpokladáte, že sa budete zúčastňovať stretnutí Vašej pracovnej skupiny pracujúcej na tvorbe Akčného plánu QVR? Na túto otázku odpovedali zhodne - **ÁNO** - všetci účastníci.

Tretia otázka, prídete 31.5.2023 na konferenciu? Na túto otázku odpovedali 19 účastníci - ÁNO a ostatní zatiaľ nevedeli posúdiť.

Štvrtá otázka, resp. priestor pre spätnú väzbu využilo 13 účastníkov.

Vybrané podnety od účastníkov v rámci spätnej väzby:

Som rád, že bolo dosť času diskutovať o konkrétnej oblasti.

Chýbali mi Rómovia - šikovné starostovia. Ľudia koho sa to týka - o nich bez nich. Hodnotím pozitívne. Človek načerpal poznatky. Spoznal nových ľudí, skúsenosti. Veľká vďaka za prípravu zmysluplnej odbornej aktivity.

Ďakujem bolo to podnetné! Páči sa mi to sieťovanie! Som zvedavá ako to bude fungovať. Aká bude efektivita.

Veľmi krátke časové rozsahy vstupov, ale malo to zase spád.

Ďakujem. Super. Q&A aj s predsedom aspoň na 10 minút, bolo fajn.

2 body som strhla za malú informovanosť pred stretnutím, že sa máme teplo obliecť + uteráky

Spokojnosť

Práca v skupinách bola príjemná, ale veľmi mi to pripomínalo 1. workshop. Trochu sa obávam, aby sme sa veľmi neopakovali. Verím však, že neostane iba pri rečiach. Držím palce a ďakujem za organizáciu.

Opäť podnetné stretnutie. Hlavne v spoznávaní práce partnerov.

Ďakujem za profesionálnu konferenciu s odborným, politickým a praktickým výtlakom.

Teším sa z tejto platformy na území PSK, kiežby vznikali podobné iniciatívy aj v iných samosprávnych krajoch.

Zvolil by som samostatnú miestnosť pre diskusiu. Je to výborná iniciatíva.

Krátky čas na široký okruh tém.

Evaluačný dotazník

Meno a priezvisko:

1. Ohodnoťte tento workshop

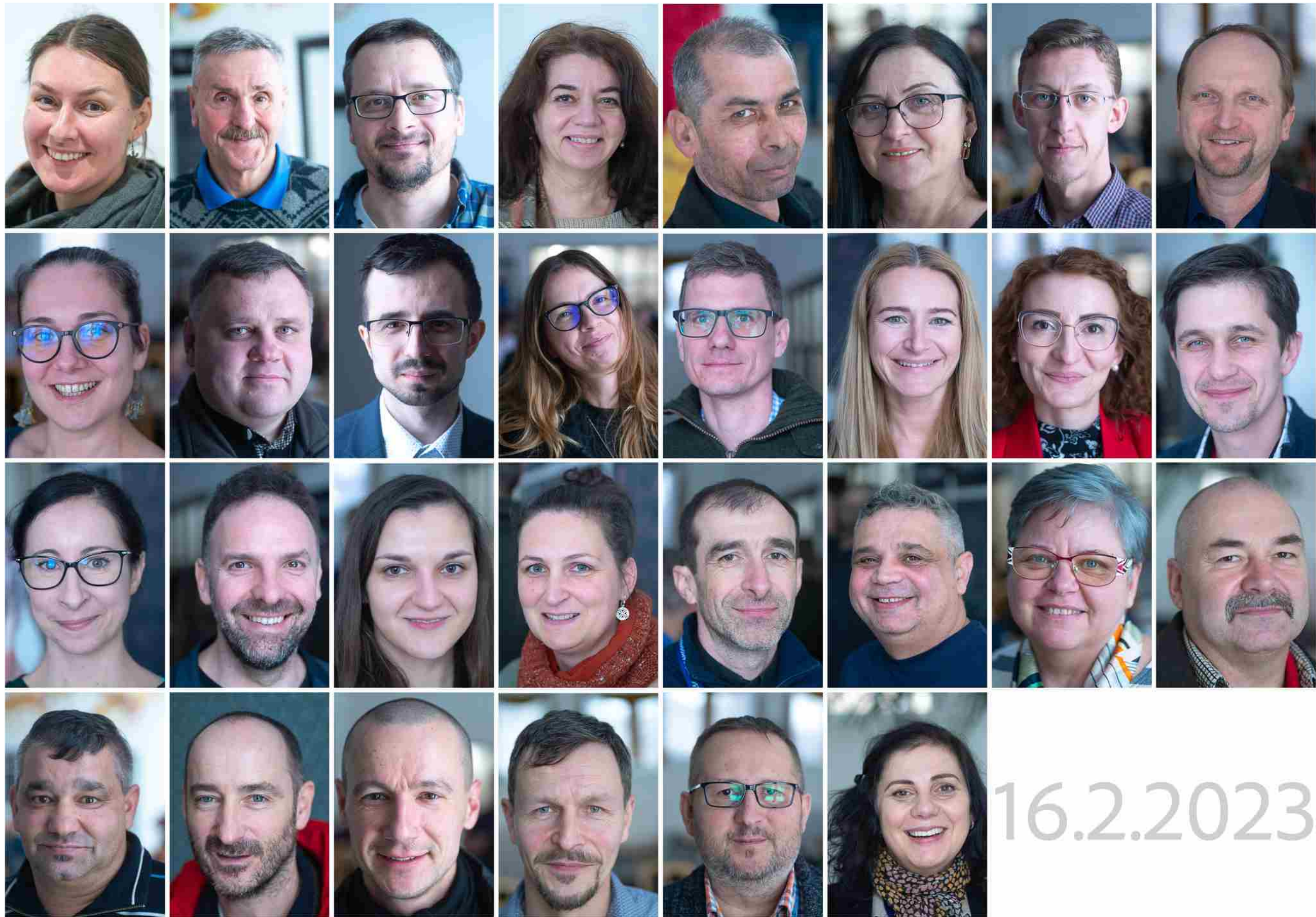
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. Predpokladáte, že sa budete účastniť stretnutí Vašej (Vašich) pracovnej skupiny pracujúcej na tvorbe Akčného plánu QVR?

3. Prídete 31.5.2023 na Konferenciu s účasťou splnomocnenca vlády pre ROS prezentovať podnety pre Akčný plán?

Miesto pre spätnú väzbu:

16.2.2023

Tadeáš Gavala

vedúci oddelenia regionálneho rozvoja
tadeas.gavala@psk.sk
+421517081561

Mária Maliňáková

Samostatný odborný referent pre MRK
maria.malinakova@psk.sk
+421517081579

Erika Činčerová

Koordinátor participácie
np_participacia@psk.sk
+421517081564

Jana Durkáčová

Koordinátor participácie
np_participacia@psk.sk
+421517081549

Jana Pecuchová

Koordinátor participácie
np_participacia@psk.sk
+421517081575